Raadsvoorstel

Onderwerp	Gewijzigd Raadsvoorstel jaarrekening 2022
Zaakid	2023-035997
Auteur	Esmeralda Walden +31793469401 E.M.Walden@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Pol R. van der (Reinier)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema

Uiterste behandeldatum (+ reden)	5 juni, om de uitkomsten van de jaarstukken mee te kunnen nemen in het voorjaarsdebat. Daarnaast moeten de jaarstukken (inclusief controleverklaring van de accountant) uiterlijk 15 juli bij de provincie zijn ingediend.
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	Conform art. 197 van de Gemeentewet legt het college met de jaarstukken 2022 verantwoording af aan de raad over het gevoerde bestuur van het voorbije jaar. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn samengevoegd in één document: de jaarstukken. Naast het vaststellen van de jaarstukken en het resultaat 2022 zijn de voorstellen voor resultaatbestemming en -dekking en budgetoverheveling meegenomen bij de Perspectiefnota.
Bijlagen	1. Jaarstukken 2022 2. Bijlage producten en prestaties 3. 213a onderzoek implementatie AVG 4. 213a onderzoek formatie en kosten 5. Concept accountantsverslag 6. Memo voortgang en aanpassing jaarstukken 2022

Raadsbesluit

Raadsvoorstel jaarstukken 2022
2023-035997

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 mei 2023

besluit

1. De jaarstukken 2022 onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring vast te stellen
2. Het batig saldo van € 30.262.112 toe te voegen aan de Vrij inzetbare reserve
3. Bij de Perspectiefnota het resultaat te bestemmen

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het de vaststelling van de rekening betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 5 juni 2023

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding
Met het aanbieden van de jaarstukken legt het college verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur over het voorbije jaar. De jaarstukken vormen het laatste onderdeel van de jaarlijkse planning- en controlcyclus. Deze verantwoording volgt op eerdere tussentijdse verantwoordingen op hoofdlijnen in de Tussenberichten.

De jaarstukken bestaan uit:
- Het jaarverslag
- De jaarrekening
- De verslagen van de onderzoeken formatie en kosten overhead (213a-onderzoeken, Gemeentewet artikel 197)

De formele grondslag voor de jaarstukken ligt vast in de Gemeentewet.

Naast de Gemeentewet schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor een groot aantal onderdelen de inhoud van de jaarstukken –en dan met name het onderdeel jaarrekening– voor.

De jaarstukken zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

In 2022 heeft het college twee onderzoeken (implementatie AVG en benchmark formatie en kosten) ex art 213a Gemeentewet uitgevoerd. Rapporten van onderzoeken ex artikel 213a maken verplicht onderdeel uit van de jaarstukken. De rapporten zijn als aparte bijlage aan de jaarstukken toegevoegd.

De jaarstukken zijn via het digitaal portaal te lezen. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/

Bijzonder jaar 2022
Het nieuwe stadsbestuur stond en staat voor grote uitdagingen, zoals de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, stijgende energieprijzen en de aanpak van jeugdcriminaliteit.
Veel Oekraïners moesten hun land ontvluchten. De gemeente heeft in korte tijd (nood)opvang en hulp geboden aan deze mensen. De stijgende energieprijzen leidden tot energiearmoede. Een nieuwe vorm van armoede waar geen kant-en-klare oplossingen voor waren. Het college stelde hiervoor een noodfonds beschikbaar en keerde onder andere eenmalig een energietoeslag uit aan de groep mensen die het hardst wordt geraakt. Daarnaast startte de gemeente het Geldpunt op waar inwoners terecht kunnen met geldvragen of bij geldzorgen.

Net als in andere gemeenten vonden ook in Zoetermeer in 2022 een aantal ingrijpende gebeurtenissen plaats met jongeren en steekwapens. We maakten een plan om gewelddadige jeugdgroepen steviger aan te pakken. Hiervoor werkten wij samen met andere gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie.

Andere noemenswaardige lokale bijzonderheden waren het openhouden van het LangeLand ziekenhuis, waar het college een rol bij speelde, en de tijdelijke sluiting van de Nelson Mandelabrug inclusief het weer bruikbaar maken van de verbinding.

Argumenten

1. Voor het vaststellen van de jaarstukken zijn het accountantsverslag en de controleverklaring een wettelijk vereiste. Wel is op basis van het resultatendebat een vaststelling van de jaarstukken onder voorbehoud van een goedkeurende controleverklaring mogelijk. De definitieve verstelling van de jaarstukken vindt dan, zodra het accountantsverslag en -verklaring ontvangen zijn, plaats in een volgende gemeenteraad. De accountant biedt ten behoeve van het resultatendebat een nieuw verslag aan naar de situatie van de controle medio mei. Dit verslag wordt na ontvangst in iBabs geplaatst.
2. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste dan wel ten gunste van de Vrij inzetbare reserve.
3. Het definitief bestemmen van het resultaat gebeurt jaarlijks bij de Perspectiefnota. Hierdoor kan de gemeenteraad dit betrekken bij de integrale afweging van de verschillende beleidsvoornemens.

Kanttekeningen

1. De jaarstukken worden vastgesteld onder voorbehoud van een controleverklaring. De accountant heeft nog geen verwachting uitgesproken of na afronding van de controle een goedkeurende verklaring op getrouwheid en rechtmatigheid kan worden afgegeven.

Financiën

Het rekeningresultaat 2022 is positief. Het financieel rekeningresultaat betreft voor het overgrote deel incidentele mee- en tegenvallers. Het structureel begrotingsbeeld blijft onverminderd negatief. Met andere woorden: een incidentele meevaller is helaas geen oplossing voor een structureel probleem.

Het verschil tussen baten en lasten in 2022 - het rekeningresultaat - bedraagt € 30,3 mln. positief. In de begroting 2022 was echter een begroot negatief saldo (na wijziging) van € 2,7 mln. opgenomen. In de Tussenberichten is per saldo een voordeel van € 15,2 miljoen gemeld. Het verschil tussen de verwachting en het in de jaarstukken gemelde resultaat bedraagt € 17,8 mln. positief. Daarvan wordt in de Perspectiefnota voorgesteld om totaal € 10,4 miljoen te bestemmen richting 2023 en verder. De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening.

In onderstaande tabel duiden we op hoofdlijn het resultaat ten opzichte van de verwachting in 2022. Geplande activiteiten die niet uitgevoerd konden worden beïnvloeden het resultaat. In de duiding van het resultaat wordt vooruitgeblikt op het bestemmingsvoorstel.

Duiding rekeningresultaat op hoofdlijn	* 1.000
Rekeningresultaat	30.262
Begroot resultaat	-2.666
Verschil ten opzichte van begroot en resultaat	32.928
Totaal meldingen tussenberichten	15.215
Verbetering verwacht resultaat uitvoering begroting	*17.713*
Beoogde budgetoverhevelingen a.g.v. niet uitgevoerde taken	10.417
Resultaat op basis van uitgevoerde taken	7.296

De belangrijkste oorzaak van het positief rekeningresultaat is een voordeel van € 39,4 miljoen op de algemene uitkering. In de tussenberichten hebben we daarvan € 24 miljoen gemeld. De toename na het Tweede Tussenbericht heeft vooral te maken met de extra middelen die de gemeente heeft ontvangen voor de uitvoering van extra taken.
Een andere oorzaak van het positief rekeningresultaat is een financieel voordeel op Jeugd en Wmo. Het voordeel op Jeugd en Wmo heeft twee oorzaken: personeelstekorten in de zorg en geplande activiteiten in 2022 die zijn vertraagd en doorschuiven naar volgend jaar.

Het jaarrekeningresultaat van € 30,3 mln. wordt voor € 10,4 mln. positief beïnvloed door activiteiten die niet geheel in 2022 zijn uitgevoerd en doorschuiven naar een volgend jaar.[1] Deze posten worden toegelicht in het voorstel resultaatbestemming bij de Perspectiefnota. Bij de Jaarstukken wordt hier geen besluit over genomen.

Controleprotocol
N.v.t.

Participatie en Communicatie
N.v.t.

Duurzaamheid
N.v.t.

[1] Het bedrag van € 10,4 mln betreft 15 onderwerpen waarvan de grootste betrekking hebben op: ZHC € 3,2 mln., verbetering dienstverlening nav toeslagenaffaire, € 0,4 mln., Bleiswijkseweg € 0,4 mln., herstel binnenklimaatinstallaties 3 schoolgebouwen € 1,2 mln, uitkeren Energietoeslag € 3,4 mln. en klimaatakkoord € 0,7 mln.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten
De jaarstukken zijn via het digitaal portaal te lezen. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/. In het digitaal portaal is er rekening gehouden met de standaarden o.b.v. Web Content Accessibility Guidelines. Deze standaarden helpen bij het toegankelijk maken van websites voor een bredere doelgroep bezoekers, waaronder mensen met visuele beperkingen.

Rapportage en evaluatie
De toets op een juiste toepassing van het BBV, gericht op het weergeven van een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van baten en lasten en van de activa en passiva, voert de externe accountant in opdracht van de raad uit. De accountant controleert ook of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen zijn.

In opdracht van de raad wordt de jaarrekening 2022 gecontroleerd door Publieke Sector Accountants. De accountant verwacht in de tweede helft van mei het definitieve accountantsverslag aan de raad aan te kunnen bieden.

De commissievergadering over de jaarrekening staat gepland op dinsdag 23 mei juni 2023. Het resultatendebat is gepland op maandag 5 juni 2023.

In de gemeentewet (artikel 200) is opgenomen dat het college de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten zendt.